

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความสำคัญของการพัฒนาและรูปแบบของการบัญชี
 - 1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการพัฒนา
 - 1.2 ความเป็นมาและความสำคัญของการบัญชี
 - 1.3 ความหมายและรูปแบบของการบัญชี
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จรรยาบรรณครูและหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
 - 2.2 จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539
 - 2.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการบัญชี
 - 2.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี
3. ความหมายและความสำคัญของสมรรถภาพของครูผู้สอนวิชาการบัญชี
 - 3.1 ความหมายของสมรรถภาพ
 - 3.2 ความหมายและสมรรถภาพของสมรรถภาพครูทั่วไป
 - 3.3 สมรรถภาพการสอนของครูธุรกิจ
 - 3.4 คุณสมบัติของผู้สอนวิชาการบัญชี
 - 3.5 แนวคิดทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการพัฒนาและรูปแบบของการบัญชี

แนวความคิดเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการพัฒนา

การพัฒนาเป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างมาก ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้หลายแนวคิด อาทิเช่น

นางเยาว์ ธาราศรีสุทธิ และคณะ (2529, หน้า 98) ได้กล่าวว่า การพัฒนา หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และความสามารถของบุคคล เช่นการฝึกอบรม การให้การศึกษาและอื่น ๆ

วิลาส สิงห์วิสัย และบุญเลิศ ไพรินทร์ (2532, หน้า 60) ได้เสนอแนวคิดว่าการพัฒนาบุคคลเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งหมด ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะครอบคลุมกระบวนการจัดการศึกษาให้ทุกคนและทุกระดับ ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ อันพึงปรารถนา ของสังคม และประเทศชาติ ตลอดจนรวมทั้งการฝึกอบรม การสอนงาน การสับเปลี่ยน หมุนเวียน หรือแม้แต่กระบวนการในการพัฒนาตนเองอีกด้วย

ดนัย เทียนพุฒ (2539, หน้า 149) ได้เสนอแนวคิดว่าการพัฒนาบุคคล ในความหมายใหม่จะหมายถึง การบูรณาการเพื่อใช้การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคคล การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาองค์กร ซึ่งจากการพัฒนาดังกล่าว ได้แบ่งกิจกรรมการสำคัญของการพัฒนาบุคคล ออกเป็น 6 กลุ่ม โดยอธิบายและให้ความหมายได้ดังต่อไปนี้

1. บูรณาการ หมายถึง การพัฒนาบุคคลไม่ใช่เพียงผลงานรวมของกิจกรรม บางส่วน แต่เป็นการใช้ประโยชน์ทั้งหมดเพื่อการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จในระดับสูงขึ้นของแต่ละคน และเกิดประสิทธิผลขององค์การมากกว่าด้วยวิธีการจำกัดเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งจะมีขอบเขตครอบคลุมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของคนในองค์การ ก็จะมีคนเข้าใหม่ การโอนย้าย การเลื่อนขั้นหรือตำแหน่ง การลดขั้นหรือตำแหน่ง การลาออก
2. การอบรม หมายถึง การมุ่งที่จะวิเคราะห์ ทำให้ความมั่นใจ และช่วยพัฒนาการเรียนรู้ และหัวใจสำคัญของการฝึกอบรมก็คือ ทำให้แต่ละบุคคลสามารถทำหน้าที่ในปัจจุบันได้ดี
3. การศึกษา หมายถึง การเรียนรู้ ที่มุ่งเพื่องานในอนาคต หรือ การเปลี่ยนแปลงในความรู้ เป็นการช่วยให้แต่ละบุคคลได้มีคุณสมบัติที่จะเจริญเติบโตหรือประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของอาชีพในอนาคต
4. การพัฒนาพนักงาน หมายถึง การที่องค์การเป็นผู้ดำเนินการทำให้มั่นใจและช่วยก่อให้เกิดสิ่งใหม่ โดยผ่านการเรียนรู้ เป็นการเพิ่มโอกาสให้แก่บุคคลเติบโต ทำให้คนทำงานได้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
5. การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การวางแผนอาชีพ ซึ่งเป็นวิธีการที่แต่ละบุคคลกำหนดเป้าหมายอาชีพ และแยกแยะวิธีการที่จะนำไปใช้สู่ความสำเร็จ
6. การพัฒนาองค์กร หมายถึง การปรับเปลี่ยนองค์การไปสู่ องค์การแห่งการเรียนรู้ เพื่อชนะในการแข่งขัน

จากความคิดเห็นของนักวิชาการและ นักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคคลไว้ความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และความสามารถของบุคคล การส่งเสริมพัฒนาให้บุคคลากรมีความรู้ ความสามารถ

และความชำนาญ หรือทักษะ รวมถึงทัศนคติในการทำงานให้ดีขึ้น พัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานให้ดีขึ้น เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิผลที่ดีต่อองค์กร

ความเป็นมาและความสำคัญของการบัญชี

การจดบันทึกรายการทางบัญชีเกิดขึ้นเมื่อประมาณ 5,000 ปีมาแล้ว เริ่มตั้งแต่สมัยบาบิโลเนียและอียิปต์ ซึ่งค้นพบหลักฐานการจดบันทึกข้อมูลบนแผ่นดินเหนียว การจดบันทึกข้อมูลนั้นเกิดตามความจำเป็นและได้อะฉวนการมากขึ้นเรื่อย ๆ เริ่มจากสมัยอียิปต์ การจดบันทึกข้อมูลทางบัญชีจะบันทึกเกี่ยวกับทรัพย์สินต่าง ๆ ในท้องพระคลัง สมัยบาบิโลเนียบันทึกเกี่ยวกับเงินและทองคำที่ได้รับ วันที่รับ ชื่อผู้รับ และชื่อผู้ให้ ฯลฯ สมัยกรีก การบันทึกทางการเงินได้พัฒนาจากการบันทึกข้อมูลในการรับ และจ่ายประจำงวด จนกระทั่งการหยอดคงเหลือต้นงวดปลายงวด จุดประสงค์ในการบันทึกนั้นต้องการทราบจำนวนทรัพย์สินมากกว่าต้องการหาผลกำไร ส่วนในสมัยโรมันการบันทึกบัญชีจะบันทึก 2 ด้านคล้ายกับหลักการบัญชีคู่ เพราะจะบันทึกรายการที่เกิดขึ้นนั้นรับมาจากใคร และจ่ายให้ใคร ในทำนองเดียวกัน การจดบันทึกข้อมูลในทางการบัญชี รวมทั้งวิวัฒนาการต่าง ๆ จากจุดเริ่มต้นที่ค้นพบหลักฐานการบัญชีจนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 13 นั้นเกิดความจำเป็น 3 ประการ

1. การลงทุนในการค้า ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยบาบิโลเนียประมาณ 4,000 ปี มาแล้ว ผู้ลงทุนในรูปเจ้าของคนเดียว โดยหวังกำไรเป็นของตนเอง
2. สภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเริ่มมีการประกอบธุรกิจทางการค้า แทนที่จะใช้ระบบแลกเปลี่ยนอย่างในอดีต อย่างไรก็ดี การบันทึกบัญชีในยุคนี้จะบันทึกแต่เรื่องเกี่ยวกับสินค้า วัตถุดิบ ทรัพย์สิน โดยไม่สนใจค่าแรง เนื่องจากการประกอบธุรกิจนั้นจะใช้แรงงานของบุคคลในครอบครัว และแรงงานทาส
3. การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีเกิดการพัฒนาทางคณิตศาสตร์ การนับจำนวนวัน จำนวนเลข การคิดค้นตัวเลขอารบิกแทนเลข โรมัน การใช้เงินตราเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยน

ความหมายและรูปแบบของการบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้

“การบัญชี (Accountancy Accounting) หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวมบันทึก จำแนกและทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี ก็คือ การให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ”

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของสหรัฐอเมริกา (The American Institute of Certified Accountants: AICPA) ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้

“Accounting is the art of recording, classifying, and summarizing in a significant manner and in items of money, transactions and events which are, in part at least, of a financial character and interpreting the results thereof”

“การบัญชี เป็นศิลปะของการจดบันทึกรายการ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเงิน ไว้ในรูปของการเงินตราจัดหมวดหมู่รายการเหล่านั้น สรุปผลพร้อมทั้งตีความของผลอันนั้น”

พะยอม สิงห์แสน (2538, หน้า 8) ได้ให้คำจำกัดความว่า การบัญชีเป็นกิจกรรมบริการ เพื่อแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นหนักทางการเกี่ยวกับหน่วยงานทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งที่จะให้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ พิจารณาทางเลือกอย่างมีเหตุผล

ปณิศา สารวิจิตร และจรัสพล ธนพิทักษกุล (2538, หน้า 8) ให้นิยามไว้ว่า บัญชี คือ ศิลปะอย่างหนึ่งที่แยกแยะ จดบันทึก แยกประเภท รวบรวม เสนอ วิเคราะห์ และอธิบายการดำเนินงาน หรือเรื่องทางการเงินของการเคลื่อนไหวทางธุรกิจ

สุมนา เศรษฐนันท์ (2538, หน้า 5) ได้ให้ความหมายว่าการบัญชี หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากการซื้อขายหรือการให้บริการของกิจการที่เกี่ยวกับการเงินหรือที่เรียกว่า “รายการค้า” เช่น การซื้อขายสินค้า การให้บริการ การรับจ้าง การรับหรือชำระหนี้ การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นต้น โดยนำรายการดังกล่าวที่เกิดขึ้น และเกี่ยวข้องกับกิจการ โดยตรงมาจดบันทึกแยกหมวดหมู่และสรุปเป็นรายงานทางการเงิน เพื่อนำให้ทราบถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการ

กรอนงค์ จงอรุณงามแสง (2541, หน้า 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชี หมายถึง การจดบันทึกข้อมูลทางการเงิน เก็บรวบรวม นำมาจำแนก วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่และสรุปผล เพื่อจัดทำรายงานทางการเงินโดยใช้หน่วยวัดเป็นเงินตรา

จากคำจำกัดความดังกล่าวสรุปได้ว่า การบัญชี หมายถึง การรวบรวมเอกสารหลักฐานทางการเงิน และ หรือที่เกี่ยวกับการเงินเพื่อนำมาจดบันทึกและจำแนกข้อมูลทั้งหมดออกมาเป็นตัวเงินในรูปของรายงานทางการเงินตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งการวิเคราะห์รายงานทางการเงินนั้นด้วย การบัญชีแบ่งออกตามวัตถุประสงค์ของงานบัญชี โดยดูจากการให้ข้อมูลทางการเงินแก่ผู้ใช้ข้อมูล โดยทั่วไปแล้ว ผู้ใช้ข้อมูลงานบัญชีของบริษัทแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ผู้ใช้ข้อมูลภายใน กับ ผู้ใช้ข้อมูลภายนอก กลุ่มแรกรวมถึงหน่วยงานระดับต่าง ๆ ของกิจการ ส่วนกลุ่มหลังรวมถึงผู้ลงทุน เจ้าหนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่สรรพากร เป็นต้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จรรยาบรรณครูและหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า ผู้สอน และเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาครูไว้ดังนี้

“ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของทั้งของรัฐและเอกชน “คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่ง ทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐ และเอกชน

ความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8(4) การจัดการศึกษาให้มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และ การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 ได้กล่าวถึง ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดย การกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทาง การศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากร ประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

มาตรา 56 การผลิตและพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนา มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐใน สถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาโดยนำ ประสพการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคล ดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประ โยชน์ทางการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัด การศึกษา

จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539

จรรยาบรรณครูเป็นแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ที่เป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของครู ไว้ 9 ประการดังนี้

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
2. ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์ อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์
5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ
6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์
9. ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี
หลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประกอบด้วย
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2546 ซึ่งเพื่อให้สามารถระบุถึงสมรรถภาพของครูบัญชีได้ชัดเจนขึ้นจึงขอนำหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2546 เฉพาะสาขาวิชาการบัญชี เพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการระบุถึงสมรรถภาพ
ของครูบัญชีดังนี้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

หลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนา
กำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม
สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ

สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกรเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น

จุดหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงานรักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จุดประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 สาขาวิชาพาณิชยการ

1. เข้าใจหลักการและประยุกต์ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
2. เข้าใจหลักการและกระบวนการในงานพื้นฐานวิชาชีพและงานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านพาณิชยการ
3. เข้าใจหลักการ วิธีการและขั้นตอนในสาขางานที่เลือก
4. มีทักษะ มีประสบการณ์ กระบวนการในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
5. มีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
6. มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงาน
7. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนางานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
8. อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี
9. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่องาน และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

สุจริต

มาตรฐานวิชาชีพของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

1. สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ
2. พัฒนาตนเองและสังคมตามหลักศาสนา สิทธิหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ
3. พัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพ และแก้ปัญหา โดยใช้หลักการกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
4. พัฒนากุศลิกภาพและสุขภาพของตน โดยใช้หลักการกระบวนการด้านสุขศึกษาและพลศึกษา
5. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบสารสนเทศ เพื่อพัฒนางานด้านธุรกิจ
6. วางแผนประกอบอาชีพด้านธุรกิจ โดยนำระบบบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตมาใช้ในองค์กร
7. จัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในองค์กรและชุมชน
8. ประยุกต์ใช้หลักการพื้นฐานงานอาชีพด้านธุรกิจ ในการปฏิบัติงานและในชีวิตประจำวัน
- สาขาวิชาการบัญชี
9. มีทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจบริการ บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม

10. เข้าใจหลักการและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบงานบัญชีของกิจการ

11. มีทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการพิเศษลักษณะต่าง ๆ

12. ปฏิบัติงานบัญชีเพื่อการชำระภาษีของกิจการและกระบวนการเสียภาษีเงินได้บุคคล

ธรรมดา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

หลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้

2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริงและเข้าใจชีวิต

3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน วิชาชีพ สามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานประกอบการ และสามารถสะสมการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ

3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักองค์กร สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ

5. เพื่อให้มีปัญญา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น ๆ

7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ห่วงถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและ

เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 สาขาวิชาการบัญชี

จุดประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 สาขาวิชา

การบัญชี

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ บัญชีให้เจริญก้าวหน้า

2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน วิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

3. เพื่อให้สามารถนำความรู้และทักษะวิชาชีพบัญชีไปประกอบอาชีพในหน่วยงาน ภาครัฐหรือเอกชน หรืออาชีพอิสระอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผลเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

5. สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. เพื่อปลูกฝังให้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีจิตสำนึกที่ดีต่อองค์กร

มาตรฐานวิชาชีพของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ

2. การระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ

3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ

5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ

6. เข้าใจหลักเกณฑ์และกระบวนการของงานบัญชีการเงิน งานบัญชีชั้นกลาง งานบัญชีชั้นสูง งานบัญชีต้นทุน งานตรวจสอบภายใน

7. บันทึกบัญชีเกี่ยวกับงานบัญชีการเงิน งานบัญชีชั้นกลาง งานบัญชีชั้นสูง งานบัญชี

ต้นทุน งานตรวจสอบภายใน

ความหมายและความสำคัญของสมรรถภาพของครูผู้สอนวิชาการบัญชี

ความหมายของสมรรถภาพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 799 ได้ให้ความหมายของคำว่า สมรรถภาพ ไว้ว่า สมรรถภาพ เป็นคำนามหมายถึง ความสามารถ

แอนเดอร์เซน (Andersen, 1972, p. 134) ให้ความหมายไว้ว่า “สมรรถภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่เราจะสังเกตเห็นได้ และพฤติกรรมนี้จะมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ในทางบวก เช่น สมรรถภาพในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม สมรรถภาพในการใช้เทคนิคการถามเป็นต้น”

กู๊ด (Good, 1973, p. 138) ให้ความหมายไว้ว่า “สมรรถภาพ คือ ทักษะ มโนทัศน์ (Concept) และเจตคติ (Attitude) ที่บุคคลจะต้องมีในการทำงานทุกชนิด และสามารถนำเอาวิธีการ รวมทั้งความรู้พื้นฐานไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ที่ปฏิบัติจริง”

โคเกอร์ (Coker, 1976, p. 214) ให้คำจำกัดความไว้ว่า “สมรรถภาพ หมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เผชิญ ครูที่สามารถแก้ปัญหาได้ในด้านใดเพียงด้านเดียวก็เรียกว่า มีสมรรถภาพในด้านนั้น และที่ครูที่มีสมรรถภาพสูง ก็หมายถึงผู้ที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทุกชนิด”

กษมา สารสมุทร (2524, หน้า 21) “สมรรถภาพ” คือ ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ความชำนาญที่แสดงออกให้สังเกตและวัดได้

ความหมายและสมรรถภาพของครูทั่วไป

ดอดส์ (Dodl, 1973, p. 194) ให้คำนิยามของสมรรถภาพของครูไว้ดังนี้ “สมรรถภาพของครูหมายถึง เจตคติ ความเข้าใจ ทักษะ และพฤติกรรมของครูที่จะเอื้ออำนวยต่อความเจริญงอกงามของนักเรียนทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา”

ศิริรัตน์ นิละคุปต์ (2529, หน้า 131) “สมรรถภาพของครู หมายถึง ระดับความชำนาญที่พึงปรารถนา และคาดหวัง ซึ่งจะต้องแสดงออกในด้านเจตคติ ความเข้าใจ ทักษะ และพฤติกรรม เพื่อเป็นการเอื้ออำนวยให้เกิดความเจริญงอกงาม แก่ผู้เรียน ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา”

สาโรช บัวศรี (2515, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของสมรรถภาพครูว่าหมายถึง ความสามารถในการสอนได้เป็นอย่างดี สามารถอบรมแนะแนวการปกครอง และทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน สามารถเป็นครูชั้นอาชีพ สำหรับความมีน้ำใจนั้นได้แก่น้ำใจที่จะมุ่งฝึกสอนอบรมศิษย์อย่างเต็มที่

มีน้ำใจที่จะบังคับและฝึกรอบรมตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ และมีน้ำใจที่จะวางตนให้สมเกียรติของครู

กมล สุตประเสริฐ และคณะ (2523, หน้า 3) ได้สรุปไว้ว่า สมรรถภาพหมายถึง คุณสมบัติที่เป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ อุปนิสัย หรือบุคลิกภาพ ซึ่งมีผลทำให้เกิดความสามารถในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พึงปรารถนาได้

ราชิก (Razik, 1972, pp. 15-64) ได้เสนอรูปแบบของการฝึกครู ระดับประถมศึกษา สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา โดยแสดงให้เห็นว่าในการที่จะส่งเสริมให้ครูหรือนักศึกษาคู เป็นครูที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องฝึกฝนให้เกิดสมรรถภาพในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน สมรรถภาพสำคัญด้านหนึ่งก็คือสมรรถภาพด้านการสอนซึ่งได้แก่ความสามารถที่จะผสมผสานความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียน สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน คุณลักษณะของการจัดการสอน และกระบวนการสอน ซึ่งรวมถึงการให้เนื้อหาวิชาการและการใช้ยุทธวิธีในการสอนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ลินซี (Lindsey, 1973, p. 181) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพครูไว้ว่า ครูที่มีสมรรถภาพจะต้องสามารถจัดการเรียนการสอน วางแผนการสอนการจัดชั้นเรียน รับผิดชอบและให้ความรู้ในการฝึกตนเองเสมอ ๆ และจะเป็นบุคคลที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง

โคเกอร์ (Coker, 1976, p. 54) ได้อธิบายถึงสมรรถภาพของครูไว้ว่าเป็น ความสามารถในการแก้ปัญหาที่เผชิญ ครูที่สามารถแก้ปัญหาได้ในด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว ก็เรียกว่ามีสมรรถภาพเฉพาะด้าน ครูที่มีสมรรถภาพสูงก็คือผู้ที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาทุกชนิด

สรุปได้ว่า สมรรถภาพ หมายถึง คุณลักษณะ คุณสมบัติ พฤติกรรมของบุคคล ที่ทำให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ความสามารถของครูซึ่งแสดงออกในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน การอบรม การแนะแนว การปกครอง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การสร้างสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

บอริช (Borich, 1977, pp. 6-8) ได้แบ่งสมรรถภาพของครูออกเป็น 3 ด้านด้วยกัน โดยเป็นสมรรถภาพที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทั้งสิ้นคือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ด้านเนื้อหาและความรู้ด้านกระบวนการ เช่น กระบวนการสอน การจัดการในชั้นเรียน เป็นต้น สมรรถภาพด้านความรู้ของครูนี้สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ หรืออาจจะใช้การสังเกตจากการปฏิบัติงานของครูก็ได้
2. สมรรถภาพด้านการปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมด้านการสอนของครูในชั้นเรียน

ซึ่งสามารถวัดได้ โดยการสังเกตจากการปฏิบัติ การสอนของครูในชั้นเรียนหรือใช้แบบสอบถามจากผู้เรียนทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมก็ได้

3. สมรรถภาพด้านผลการปฏิบัติ หมายถึง การที่ครูใช้สมรรถภาพด้านความรู้ และด้านการปฏิบัติไปเป็นเครื่องมือให้ผู้ประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ การวัดสมรรถภาพด้านนี้ของครูวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน

พนัส หันนาคินทร์ (2521, หน้า 181-182) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูว่า ผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพครูจะต้องมีความสามารถ (Competency) ในด้านต่าง ๆ คือ

1. มีความรู้ความสามารถในวิชาสามัญทั่วไป (General Education) ซึ่งถือเป็นวิชาชีพพื้นฐานที่จะสร้างความเป็นมนุษย์ที่เหมาะสมแก่สังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่
2. มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่จะนำไปใช้สอน (Major and Minor Field of Study) ได้แก่ วิชาที่เตรียมไว้สอบ อาจเป็นวิชาการหรือวิชาชีพก็ได้
3. มีความสามารถในด้านวิชาชีพ (Professional) เพื่อสร้างความสามารถในการใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่จะนำไปประกอบอาชีพให้ได้ผลดี เช่น การสอนจะต้องรู้ทั้งวิธีการสอนทั่วไป และวิธีการสอนในแต่ละแขนงวิชา

ไรอัน (Ryans, 1970, p. 82) ได้ศึกษาถึงลักษณะของอาจารย์ที่ดีพบว่าต้องประกอบด้วย

1. มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี
2. มีความตื่นตัวอยู่เสมอ
3. มีความร่าเริงแจ่มใส
4. มีความยุติธรรม ไม่สนใจเฉพาะนักเรียนคนใดคนหนึ่ง
5. สนใจและเข้าใจนักเรียน
6. ส่งเสริมให้กำลังใจ ขกย่อง ชมเชยนักเรียนที่ทำงานดี
7. มีความเป็นมิตร และสุภาพ
8. ยอมรับความคิดและความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน
9. สนับสนุนให้นักเรียนทำงาน รู้จักประเมินผลงานด้วยตนเอง

ต่อมาในปี ค.ศ. 1971 แดเนียล และรีไวท์ส (Deniel & Revits 1990, p. 132) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย โดยการให้นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเคนตักกี (Kentucky University) จำนวน 51 คน เขียนบรรยายถึงลักษณะของอาจารย์ที่นักศึกษาเห็นว่ามีความสามารถในการสอนในสาขาวิชาของเขา แล้วรวบรวมและสรุปได้ว่าอาจารย์ที่นักศึกษาคิดว่ามีความสามารถในการสอนมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เตรียมการเสนอบทเรียนอย่างดี

2. สามารถใช้อุปกรณ์การสอนอย่างเหมาะสม
3. สร้างข้อสอบซึ่งครอบคลุมเนื้อหา
4. แสดงความสนใจในตัวผู้เรียน
5. มีความยุติธรรมในการให้เกรด

อีเบิล (Eble, 1976, pp. 257-271) ได้เสนอรายงานการวิจัยลักษณะอาจารย์ในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย วิทยาเขตเดวิส ได้พบลักษณะที่เด่นรวม 8 ลักษณะคือ

1. เป็นคนคล่องแคล่วและมีพลัง
2. เป็นคนอธิบายได้ชัดเจน
3. มีลักษณะการสอนที่น่าสนใจ
4. ดูเป็นคนสนุกและชอบการสอน
5. มีความสนใจในตัวนิสิตนักศึกษาอย่างแท้จริง
6. เป็นคนที่แสดงความเป็นเพื่อนกับนิสิตนักศึกษา
7. สนับสนุนให้มีการอภิปรายกลุ่ม
8. อภิปรายประเด็นอื่น ๆ นอกเหนือจากของตัวเอง

อาร์มสตรอง (Armstrong, 1973, pp. 51-53) ได้กล่าวว่า อาจารย์ที่มีสมรรถภาพควรประกอบด้วย

1. มีความสามารถในการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. มีความเข้าใจและนำหลักการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน
3. สามารถจัดกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและสภาพของสังคม

4. มีเทคนิคในการสอนนักศึกษาที่สามารถเรียนรู้ได้เร็ว
5. มีเทคนิคและวิธีการวัดผลที่ดี ตลอดจนนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการสอน
6. สามารถประเมินผลการสอนของตนเองได้
7. ทำการศึกษานักศึกษาเป็นรายบุคคล
8. มีการติดต่ออย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครอง

แบตติสตา (Batista, 1976, pp. 257-271) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของอาจารย์ ในความเห็นของเพื่อนอาจารย์ว่า พฤติกรรมของอาจารย์ที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาชีพที่ทันสมัย
2. มีงานวิจัยที่มีคุณภาพ
3. มีบทความและสิ่งตีพิมพ์ที่มีคุณภาพ

4. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
5. มีความรู้ในวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน ตลอดจนรู้จักประยุกต์ใช้
6. มีความรู้ในวิธีการประเมินจุดประสงค์ของวิชาอย่างเหมาะสม ตลอดจนรู้จักประยุกต์ใช้
7. มีคุณธรรมตามวิชาชีพ
8. มีการให้บริการกับสถาบันและชุมชน
9. มีการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ
10. มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนอาจารย์ นิสิตนักศึกษา และสถาบัน

ในปี ค.ศ. 1975 กรัช และคอสติน (Grush & Costin, 1975 p. 64) ให้ความเห็นว่าครูที่มีประสิทธิภาพควรเป็นบุคคลที่

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. เป็นผู้นำที่ขยันขันแข็ง
3. มีความสามารถ และมีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน
4. ซื่อสัตย์สุจริต น่าไว้วางใจ รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ
5. เข้าใจนักเรียนได้ดี
6. ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียน โดยการให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนชี้แจงวัตถุประสงค์ และเปิดให้มีการอภิปรายกันในชั้นเรียน
7. สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดี
8. กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น
9. ให้ความรู้แก่นักเรียนให้ทันต่อความรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
10. มีอารมณ์ขัน

วอทรูบ้า และไรท์ (Wotruba & Wright, 1971, p. 113) ได้กล่าวถึงตัวแปรของประสิทธิภาพการสอน 9 ประการ คือ

1. เป็นผู้มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้าง ๆ ถูกต้องแม่นยำทันสมัย
2. เราใจให้นิสิตใช้ความคิด เพื่อตัวของเราเอง
3. เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในเนื้อหาวิชาที่สอน
4. ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในหมู่นิสิต
5. อธิบายเนื้อหาวิชา ทฤษฎีที่เป็นนามธรรม ได้อย่างชัดเจน
6. สนับสนุนเพื่อให้นิสิตคิด โดยการยกตัวอย่างเปรียบเทียบ
7. มีความยุติธรรมในการประเมินผล
8. ช่วยเหลือนิสิตไม่ว่าในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

9. มีชีวิตชีวาและสนุกสนานในการสอน

เวอร์เนอร์ (Verner, 1973, pp. 11-13) ได้สำรวจสมรรถภาพของการเป็นครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา และพบว่า ครูมัธยมศึกษาที่มีสมรรถภาพ 4 ด้าน คือ

1. ด้านปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ประกอบด้วย

- 1.1 ให้คำแนะนำที่ชัดเจนกับนักเรียนได้
- 1.2 จัดแบบแผนของการสื่อความหมายแบบต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ภายในห้องเรียนได้

1.3 ตอบสนองต่อพฤติกรรมของนักเรียนได้

1.4 แก้ไขพฤติกรรมที่แตกต่างจากนักเรียนอื่น ๆ ได้

1.5 ช่วยแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องได้

1.6 ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้

1.7 สนองตอบตามความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

1.8 มีวิธีการสัมภาษณ์สอบถามนักเรียนได้หลาย ๆ วิธี

1.9 ทำงานเป็นคณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการจัดการและด้านการเรียนการสอน (Management and Instruction) ประกอบด้วย

2.1 มีกลวิธีในการสอนที่เหมาะสม

2.2 มีหลักเกณฑ์จากข้อมูลในการจัดกลุ่มการเรียน

2.3 มีระบบการจัดการเรียนการสอนหลาย ๆ แบบ

2.4 นำอุปกรณ์การสอนและทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์

2.5 สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.6 ระบุจุดมุ่งหมาย จุดประสงค์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

2.7 จัดแหล่งทรัพยากร และวัสดุอุปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพต่อการนำมาใช้ประกอบ

กิจกรรมการเรียนการสอนได้

2.8 วางแผนจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนได้

2.9 มีเทคนิคในการหาข้อมูลจากนักเรียนได้

2.10 ใช้คำถามได้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

2.11 ใช้วิธีการเสริมกำลังใจในทางบวกให้กับนักเรียนได้

2.12 สร้างสามัญสำนึกแก่นักเรียนได้

2.13 พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของวัฒนธรรมหลาย ๆ ด้านให้

นักเรียนได้

2.14 กำหนดแผนการสอนได้

2.15 เรียงลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดประสบการณ์ได้เหมาะสมตาม

หลักจิตวิทยา

3. ด้านการประเมินผล (Evaluation) ประกอบด้วย

3.1 วินิจฉัยเพื่อการแนะนำนักเรียน

3.2 สร้างเครื่องมือวัดผลเพื่อตรวจและประเมินผลได้

3.3 จัดวิธีการประเมินผลและแปลผลได้

4. ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Professional Growth) ประกอบด้วย

4.1 สามารถปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการสอนโดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินใช้

4.2 สามารถเข้าร่วมในโปรแกรมการพัฒนาทางด้านวิชาชีพได้

4.3 มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

ในปี ค.ศ. 1976 กิบสัน (Gibson, 1976 p. 211) ได้กล่าวว่า การสอนจะได้ผลดีนั้น อาจารย์ผู้สอนจะต้องประกอบด้วยสมรรถภาพต่าง ๆ 4 ประการ คือ

1. ความรู้ในเนื้อหา
2. ความรู้ในจิตวิทยาการเรียนการสอน
3. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และการวัดผล
4. ความสามารถในการปรับแนวความคิดใหม่ ๆ ทางการสอนหรือเทคโนโลยีให้

เหมาะสมกับสถานะของชั้นเรียน

ฮุสตัน และ โฮวาร์ด (Houston & Howard, 1976, pp. 31-33) ได้อธิบายว่าอาจารย์ที่มีสมรรถภาพดีนั้นจะต้องประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. สามารถสอนได้อย่างเหมาะสมกับจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยสนองความต้องการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน สอดคล้องกับวัฒนธรรมของผู้เรียนด้วย

2. สามารถใช้แหล่งวิทยาการได้ และสร้างอุปกรณ์การสอนได้ตรงกับจุดประสงค์ของการสอน

3. สามารถนำผลการสอนมาปรับปรุงการสอนใหม่

4. สามารถทำงานร่วมกันเพื่อนอาจารย์ด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและวิเคราะห์การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีความรู้ทางด้านวิชาการอย่างเพียงพอที่จะสอน

6. สามารถจัดการ ควบคุม และบำรุงรักษาเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อประโยชน์ในด้านอารมณ์ ร่างกาย และสติปัญญาของผู้เรียน

7. มีปฏิกริยาอย่างฉับไวต่อความต้องการและความรู้สึกของตนเองและของผู้อื่น
ฮอลล์ และ โจนส์ (Hall & Jones, 1976, p. 48) ระบุว่า สมรรถภาพของครู ควรจะมีองค์ประกอบดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้ (Cognitive Competencies) เป็นความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ทฤษฎีจิตวิทยาวิชาการเรียน ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน ความมีมนุษยสัมพันธ์ ฯลฯ
2. สมรรถภาพด้านการปฏิบัติ (Performance Competencies) จะเป็นพฤติกรรม การแสดงออก ซึ่งจะต้องมีพื้นฐานความรู้ตามสมรรถภาพในข้อ 1 มาก่อน
3. สมรรถภาพทางด้านเจตคติ (Affective Competencies) ซึ่งเกี่ยวกับค่านิยม ทศนคติ ความสนใจและความชื่นชม ค่อนข้างยากที่จะวัด ได้โดยตรง แต่อาจจะวัดโดยให้สัมพันธ์กับตัวประกอบอื่น ๆ
4. สมรรถภาพทางด้านการปฏิบัติที่จะเกิดผลต่อการเรียนรู้ (Consequence Competencies) จะเป็นพฤติกรรม การแสดงออกที่เป็นผลจากข้อ 1,2,3 และทำให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้
5. สมรรถภาพในด้านการศึกษาค้นคว้า (Exploration Competencies) เป็นสมรรถภาพ ที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีคุณค่าในตัวครู

ในปีต่อมา วีแกนค์ (Weigand, 1977, p. 11) กล่าวสรุปไว้ว่า อาจารย์ที่จะมีสมรรถภาพสูง จะต้องประกอบด้วยทักษะ 7 ประการ คือ

1. ทักษะในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์
2. ทักษะในการวัดและประเมินผล
3. ทักษะในการจัดลำดับการสอน
4. ทักษะในการใช้คำถาม
5. ทักษะในการเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. ทักษะในการเสริมแรงจิตใจ
7. ทักษะในการประเมินผลลำดับขั้นพัฒนาการของผู้เรียน

บรรจง อภิริติกุล (2533) ได้กล่าวถึงสมรรถภาพของครูทั่วไป สรุปได้ดังนี้ ครูที่มีสมรรถภาพควรจะต้องเป็นผู้ที่มีหัวใจไว ไหวพริบดี มีอุดมคติ มีหลักแห่งการดำเนินชีวิต หลักแห่งความคิด และหลักแห่งการกระทำ สามารถร่วมในกิจกรรมและทำงานเป็นหมู่คณะ ได้ เห็นเด็กมีความสำคัญ เข้าใจถึงความแตกต่างทั้งในด้านความต้องการ ความสามารถ ความถนัดตามธรรมชาติ ตลอดจนความแตกต่างในการเจริญเติบโต ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ (2520, หน้า 54) ได้กล่าวถึงสมรรถภาพครูที่ดีทั่วไปในที่ประชุม สัมมนาคนบดี คณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 3 ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่า ลักษณะครูที่ดี ควรประกอบด้วย ความรู้ดี (Knowledge) น้ำใจดี (Attitude) และมีทักษะดี (Skill) ซึ่งน่าจะมีคุณสมบัติ 5 ประการ เหมือนวงกลม 5 วง ซ้อนกันคือ

1. ครูจะต้องมีความสามารถในการสอนดี (ในห้องเรียน)
2. ครูต้องอบรม แนะนำแนะนำเด็กได้ดี (นอกห้องเรียน)
3. ครูต้องช่วยเหลือกิจการงานต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี (ในโรงเรียน)
4. ครูต้องช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ได้อย่างดี (ชุมชน)
5. ครูต้องเป็น Professional Teacher คือรักษาอาชีพครูให้หาความรู้ในอาชีพของตน

อยู่เสมอ

อำไพ สุจริตกุล (2523, หน้า 25) ได้สรุปเกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับครู ปรินญาตรี ไว้ดังนี้

1. สมรรถภาพทางด้านความรู้ ซึ่งแบ่งเป็นความรู้ด้านวิชาการ และวิชาสามัญ ความรู้ในวิชาชีพครู และความรู้ในหน้าที่และงานครู
2. สมรรถภาพด้านทักษะ ในการสอนและการปฏิบัติงานของครู
3. สมรรถภาพด้านคุณธรรมนิยม ได้แก่ มีจริยธรรม มีคุณธรรมของครู และมีคตินิยม ในความเป็นครู

ประเสริฐ เกิดทวี (2524, หน้า 11) ได้กล่าวว่า คำว่า สมรรถภาพของครู (Teacher Competency) คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานของครู แยกเป็นข้อ ๆ ตามศัพท์ TEACHERS ดังนี้

T (Teaching) หมายถึง สมรรถภาพด้านการสอน

E (Ethics) หมายถึง สมรรถภาพด้านคุณธรรม

A (Academic) หมายถึง สมรรถภาพทางวิชาการ

C (Culture) หมายถึง สมรรถภาพด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ

H (Health) หมายถึง สมรรถภาพทางกาย จิตใจ และมนุษยสัมพันธ์

E (Evaluation) หมายถึง สมรรถภาพทางด้านการประเมินผล

R (Research) หมายถึง สมรรถภาพทางด้านการวิจัยค้นคว้า

S (Service) หมายถึง สมรรถภาพทางด้านการบริการชุมชน

จรูญ คุณมี (2521, หน้า 20) กล่าวถึงครูที่มีสมรรถภาพสูงควรมีลักษณะต่อไปนี้

1. ลักษณะส่วนตัว (Personal Characteristic) ครูที่มีสมรรถภาพสูงจะ
 - 1.1 สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

- 1.2 มีศีลธรรม สุภาพ มีความกรุณาปราณีต่อนักเรียนและบุคคลทั่วไป
- 1.3 อุทิศเวลาให้งานสอนและนักเรียนอย่างแท้จริง
- 1.4 สุขุม รอบคอบ ควบคุมจิตใจ และความประพฤติได้ทุกโอกาส
- 1.5 ไม่ดื่มของมึนเมาและเล่นการพนัน
- 1.6 มีความกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 1.7 สามารถเป็นผู้นำท้องถิ่น
- 1.8 ชอบและสนใจวิชาที่ตนสอน และมีความภูมิใจในความเป็นครู
- 1.9 มีความเชื่อในการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย
- 1.10 จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. ความสามารถในการรู้ทั่วไป (Competencies in General Education) ครูที่มีสมรรถภาพสูง ควรจะมีความรู้ ทั่วๆ งาม ภูมิปัญญา ไม่ใช่รู้เฉพาะวิชาที่สอน ควรเป็นผู้สนใจในภาษา ศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และเหตุการณ์ของโลกปัจจุบัน ตลอดจนสนใจศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นผู้รอบรู้

3. ความสามารถในการวิชาที่สอน (Competencies in Academic Area) เป็นที่ยอมรับแล้วว่า ถ้าครูไม่มีความรู้ในเนื้อหาที่สอนย่อมไม่ได้ ดังนั้น ครูที่จะสอนวิชาใดควรจะมี ความรู้ในเนื้อหานั้นอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสวงหาความรู้ของวิชานั้น ๆ และรู้จักจากแหล่งที่จะได้แสวงหาข้อมูล หลักฐาน ข้ออ้างอิงในวิชาที่ต้องสอนเป็นอย่างดี

4. ความสามารถในการวิชาชีพ (Competencies in Professional Education) ครูควรจะ

- 4.1 เตรียมการสอนเป็น และต้องเตรียมการสอนทุกครั้ง
- 4.2 เข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษา และจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอนอย่างแท้จริง
- 4.3 สามารถใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีอย่างเหมาะสมกับกาลและโอกาส
- 4.4 สามารถเลือกผลิตอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนและรู้จักบำรุงรักษาอุปกรณ์นั้น ๆ

- 4.5 มีความเข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนเป็นอย่างดี
- 4.6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำในชั้นเรียน
- 4.7 มีความเข้าใจในความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน
- 4.8 มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
- 4.9 มีความสามารถในการปรับปรุงหลักสูตรและตำราเรียน
- 4.10 มีความสามารถในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2526, หน้า 29) ได้กล่าวถึงการศึกษาทางการอุดมศึกษาไว้ใน

การบรรยายเรื่อง “หลักและวิธีการสอนในระดับอุดมศึกษา” ในการประชุมคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ วันเสาร์ที่ 15 พฤศจิกายน 2523 ว่าศาสตราจารย์ทางการอุดมศึกษาในแคนาดาได้ออกแบบสอบถาม ตามบัณฑิตที่จบการศึกษาของมหาวิทยาลัยในแคนาดาไปประมาณ 7,000 คน โดยให้ลำดับชื่ออาจารย์ที่สอนดีมีประสิทธิภาพ จำนวน 3 ท่าน พร้อมทั้งให้บอกด้วยว่าที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น มีลักษณะและวิธีการอย่างไร จากนั้น นำมาหาความถี่สูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย ปรากฏ 10 อันดับแรกดังนี้

1. รู้แม่นยำในเนื้อหา
2. เตรียมการบรรยายอย่างดี มีขั้นตอน
3. สอนเนื้อหาที่สัมพันธ์กับชีวิต และนำไปใช้ได้
4. กระตุ้น หนุนให้ผู้เรียนถาม และแสดงความเห็น
5. กระจายใคร่รู้ในวิชาของตน
6. เป็นกันเอง ติดต่อกับเข้าพบได้ง่าย
7. คำนึงถึงความก้าวหน้าของนิสิต
8. มีอารมณ์ขัน
9. เห็นอกเห็นใจ เมตตา กรุณา และให้ความอบอุ่น
10. ใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยัง ได้กล่าวถึงมหาวิทยาลัยเบริกเลย์ แคลิฟอร์เนีย ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างทักษะของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ดีที่สุดสรุปได้ 5 ประการ คือ

ตารางที่ 2-1 ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ดี

ทักษะอาจารย์	ทักษะนักศึกษา
1. มีความรู้ทางด้านการวิจัย	1. มีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์
2. มีความกว้างขวางทางปัญญา	2. มีความสามารถในการกำหนดขั้นตอนการสอนได้เป็นอย่างดี
3. มีส่วนร่วมในการประชุมวิชาการในระดับสูง	3. มีความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มและส่วนบุคคล
4. มีความสัมพันธ์อันดีกับนิสิต	4. มีการพบปะกับนิสิต
5. มีความสามารถทางด้านการสอน	5. มีความกระตือรือร้น

มานพ ภาสิตวิไลธรรม (2520, หน้า 53) ได้ศึกษาสมรรถภาพของครูในจังหวัด นครพนม และสกลนคร โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหาร การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาที่สังกัดต้องการนั้นมีสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ทั้งหมด 65 สมรรถภาพ แบ่งออกเป็น 5 ด้านด้วยกัน คือ

1. สมรรถภาพทางการสอน
2. สมรรถภาพทางด้านวิชาการ
3. สมรรถภาพทางการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน
4. สมรรถภาพทางด้านมนุษยสัมพันธ์
5. สมรรถภาพทางการเป็นผู้นำ

ประทีป เมธาคุณวุฒิ (2530, หน้า 92) ได้สรุปสมรรถภาพครูที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. สมรรถภาพที่จะเข้าใจและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน

สมรรถภาพที่รวมอยู่ในกลุ่ม ได้แก่ ความสามารถที่จะนำความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการทางสติปัญญาและอารมณ์ของนักเรียนไปใช้ในการเรียนการสอน ความสามารถในการคำนึงถึงความพร้อม ความสนใจ และความต้องการของนักเรียน ความสามารถในการวิเคราะห์หาความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ฯลฯ

2. สมรรถภาพในการสอน กลุ่มสมรรถภาพเกี่ยวกับการสอนประกอบด้วยความสามารถในการเตรียมการสอน ความสามารถในการใช้การสอนหลาย ๆ แบบ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการสอนเชื่อมโยงกิจกรรมการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน ฯลฯ

3. สมรรถภาพในการจัดและดำเนินการในชั้นเรียน ซึ่งได้แก่ ความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน ความสามารถในการชักจูงใจนักเรียน ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเวลา ความสามารถในการสอนแบบกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย ฯลฯ

4. สมรรถภาพในการมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน เพื่อนครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองของนักเรียน ความสามารถในการให้โอกาสแก่นักเรียนในการคิดและปฏิบัติอย่างมีอิสระ การมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและต่อการสอน

สาโรช บัวศรี (2515, หน้า 82) กล่าวถึงลักษณะของครูที่มีสมรรถภาพโดยทั่วไปสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้พัฒนาการเด็ก การวางแผนการสอน การเลือกวิธีสอน การประเมินผลและการปกครองชั้นเรียน
2. สามารถแนะแนว และปกครองได้เป็นอย่างดี
3. สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

4. สามารถสร้างสัมพันธ์อันดี และร่วมมือกับชุมชนได้ดี

5. สามารถเป็นครูชั้นอาชีพ โดยการเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาชีพครูการเป็นสมาชิกที่ดีของสมาคมทางวิชาการที่เหมาะสม การส่งเสริมตนเองให้ทำงานในด้านการศึกษายู่เสมอ

เจลิม มลิตา (2524, หน้า 103) กล่าวถึงสมรรถภาพของครูดี (Good Teacher's Competencies) ว่าจะต้องประกอบด้วย

1. ศาสตร์ดี การมีความรู้ดีในวิชาเอก วิชาโท และวิชาบังคับพื้นฐาน ทั้งมีความสามารถนำมาเป็นหลัก และประยุกต์ใช้ ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนเป็นอย่างดีได้ด้วย

2. ศิลปะการสอนดี มีความสามารถและชำนาญชาญดี ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ตลอดจนการวางแผนการสอน และการจัดกิจกรรม การเรียน การสอน ให้บรรลุจุดประสงค์ได้ดี

3. คีลธรรมจรรยาบรรณครูดี ควรเป็นผู้มีศรัทธาซื่อสัตย์ในวิชาชีพครู กับมีความรับผิดชอบ ขยันหมั่นเพียร และเอาใจใส่ประพฤติปฏิบัติตนตามหน้าที่ครูที่ดี

สมสุข ธีระนิจิตร (2527, หน้า 16) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่าประกอบด้วยบทบาทของผู้สอน และบรรยากาศการเรียนการสอน โดยสรุปคุณสมบัติของผู้สอนในระดับอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. เข้าใจธรรมชาติของกระบวนการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อสามารถที่จะจัดกิจกรรมหรือเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและผู้เรียนที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายภาคหน้า

2. มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดีในสาขาวิชาที่สอน และยังจะต้องสนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวเนื่องไปในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย

3. เป็นผู้ที่มีมองโลกอย่างกว้างขวาง ควรจะเป็นผู้ที่มีความสังเกตและเป็นผู้ที่สามารถอ่านอย่างมีความคิดในสาขาวิชาอื่น ๆ อีกด้วย

4. ยอมรับว่าตนเองเป็นเพียงบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีพัฒนาการในการเรียนรู้เพื่อการปฏิบัติงานของตนให้สูงที่สุด ที่สามารถทำได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น

วิฑูรย์ อุปถัมภ์ (2530, หน้า 16) ได้ศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาในวิทยาลัยครูพบว่า สมรรถภาพที่จำเป็นเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมีดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณลักษณะและเจตคติได้แก่

1.1 มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่

1.2 มีความเสียสละอุทิศเวลาเพื่องาน

1.3 ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไว้วางใจได้

- 1.4 มีเจตคติที่ดีต่องานในอาชีพ
- 1.5 ชยัน คล่องแคล่ว กระตือรือร้น
- 1.6 มีสุขภาพและจิตดี
- 1.7 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 1.8 ใจคอหนักแน่นควบคุมอารมณ์ได้
- 1.9 เคารพกฎหมาย ระเบียบ วินัย และข้อบังคับของสถาบัน
- 1.10 มีมนุษยสัมพันธ์ดี เคารพผู้บังคับบัญชา
- 1.11 แต่งตัวเรียบร้อย สะอาด ทำทางเหมาะสม
- 1.12 มีลักษณะเป็นผู้นำ
2. ด้านความรู้และทักษะ
 - 2.1 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพโดยเฉพาะ
 - 2.2 มีทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ
 - 2.3 มีความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในวิชาชีพเฉพาะ
 - 2.4 รู้จักวิเคราะห์ปัญหา หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ
 - 2.5 มีความรู้เกี่ยวกับการแนะนำวิชาชีพ
 - 2.6 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู
 - 2.7 มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพสัมพันธ์
 - 2.8 มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น
3. ด้านเทคนิควิธีสอน
 - 3.1 ให้ความชัดเจนในการสาธิตอุปกรณ์การสอน
 - 3.2 รู้จักวางแผนการสอน
 - 3.3 รู้เทคนิคการสร้างความก้าวหน้าให้กับนักเรียน
 - 3.4 รู้จักสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน
 - 3.5 รู้จักวิธีสอนในชั้น
 - 3.6 รู้เทคนิคการบูรณาการวิชาชีพเฉพาะกับวิชาอื่น
 - 3.7 รู้การจัดระเบียบภายในห้องเรียน
 - 3.8 รู้เทคนิคในการสอนหลายแบบ
 - 3.9 รู้เทคนิคการทดสอบและประเมินผล
 - 3.10 รู้การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
 - 3.11 รู้ลำดับการสอนตามหลักสูตร

สมรรถภาพการสอนของครูธุรกิจ

การเรียนการสอนวิชาอาชีพธุรกิจ จะต้องมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปเพื่อให้แก่นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดี และนำเอาความรู้ความสามารถที่เรียนมา นำไปใช้ประโยชน์

การศึกษาจะบรรลุจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของครูที่จะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่แก่นักเรียน ได้ดีเพียงใด ครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพจะต้องมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาชีพ วิชาสัมพันธ์และวิชาครู (ถาวร สารวิทย์, 2530, หน้า 89-90)

กรมอาชีวศึกษา (2536, หน้า 7) เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการจัดการศึกษาสายอาชีพ ได้กล่าวถึงครูสอนวิชาชีพว่า มีลักษณะที่แตกต่างจากครูสอนวิชาชีพสามัญ โดยครูสอนวิชาชีพจะมีลักษณะ 5 ประการ คือ

1. เป็นผู้ที่มีทักษะในการทำงาน
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร
3. เป็นผู้ที่มีการตัดสินใจดี เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน
4. เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอน และเข้าใจหลักการวัดผลดี
5. เป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน

ประภาศรี อมรสิน (2533, หน้า 536-537) กล่าวว่าเนื้อหาวิชาธุรกิจเกือบทุกวิชามักจะเป็นวิชาที่ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ทางวิชาการหรือภาคทฤษฎีส่วนหนึ่ง และการฝึกฝนปฏิบัติอีกส่วนหนึ่ง โดยที่วิชาแต่ละวิชาทางธุรกิจจะหมายถึง เนื้อหาสาระ ความรู้ทางวิชาการรวมถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยนั้น ฉะนั้นบทบาทของครูจึงมีส่วนสำคัญและเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องปรับปรุงบุคลิกภาพเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์อยู่เสมอรวมทั้งมีเทคนิคการสอนที่เร้าใจและสนใจให้นักเรียนเกิดความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีบทบาทเป็นครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนวิชาธุรกิจ ควรมีสมรรถภาพที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. มีบุคลิกภาพส่วนตัว ซึ่งก็คือการที่ครูควรมีบุคลิกภาพการเป็นครู หรือที่เรียกว่า “วิญญาณของความเป็นครู” อันประกอบไปด้วย การแต่งกายที่เหมาะสม มีความสุภาพอ่อนโยน มีความเมตตา กรุณา มีขันติ มีความกระตือรือร้น มีลักษณะเป็นผู้นำ มีอารมณ์ขัน มีศรัทธาและความภูมิใจในความเป็นครูของตน นอกจากนั้น ครูที่สอนวิชาธุรกิจ ควรมีบุคลิกลักษณะเป็นนักธุรกิจประกอบกันและต้องมี “วิญญาณของความเป็นนักธุรกิจ” ด้วยซึ่งก็คือความคล่องแคล่ว ว่องไว มีทักษะที่กว้างไกล มีการบริหารเวลาและวางแผนอย่างเหมาะสม มีความเที่ยงตรง

มีจรรยาบรรณวิชาชีพและคุณธรรม มีความอดทนขยันหมั่นเพียร มีความพยายามไม่ท้อถอย ดังนั้น ครูผู้สอนธุรกิจจึงจำเป็นจะต้องมีบุคลิกภาพรวมในหลายลักษณะด้วยกันเพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจและก่อให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้

2. มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง โดยที่มิใช่จะมีความรู้แต่เพียงในตำราหรือความรู้ทางวิชาการเท่านั้น แต่ครูผู้สอนธุรกิจจำเป็นต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนและอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของธุรกิจ

3. มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน โดยในรายวิชาที่สอนนั้นควรจะต้องทำความเข้าใจและแสวงหาความรู้ในรายละเอียดวิชาที่อยู่ในหลักสูตรรายวิชานั้น เพื่อจะนำมาวางแผนการสอนเรียงลำดับยากง่าย ความต่อเนื่องของรายละเอียดเนื้อหา เป็นต้น

4. มีความสามารถในการสอน ความสามารถในการสอนของครูธุรกิจนั้นขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีสอน ซึ่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ครูทุกคนจะต้องฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดความชำนาญและทักษะมีความเชื่อมั่นในตนเอง และองค์ประกอบที่จะสามารถทำให้ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ “KASH” ซึ่งประกอบไปด้วย

4.1 K = Knowledge คือ ความรู้ในเนื้อหาวิชา มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษา และจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน

4.2 A = Attitude คือ ทศนคติ และเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูสอน

4.3 S = Skill คือ ทักษะในการสอน มีความสามารถในการวางแผน

การสอนเข้าใจในหลักการเรียนรู้และการสอน มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีความสามารถในการสอน

4.4 H = Habit คือ มีนิสัยรักความเป็นครู รักการสอน มุ่งความสำเร็จและประสิทธิภาพในการสอน

จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ทางบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อุดลย์ จาตุรงกุล และคณะ (2525, หน้า 45) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่ดีของอาจารย์ผู้สอนธุรกิจ ในระดับอุดมศึกษาว่า มี 5 ประการ คือ

1. บุคลิกภาพดี คือ การแต่งกาย มนุษย์สัมพันธ์ ความประพฤติ การปฏิบัติตน
2. ความรู้ดี คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างถ่องแท้และมีความรู้ทันสมัย

ทันเหตุการณ์

3. ประสบการณ์ดี คือ มีประสบการณ์ในทางธุรกิจที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน

4. มีความรับผิดชอบ คือ มีการเตรียมการสอนอย่างสม่ำเสมอ มีความตรงต่อเวลา
หมั่นตรวจสอบตนเอง รับผิดชอบตัวเองและวิชาชีพ

5. มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ คือ รู้จักนำเอาวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับวาระ
โอกาสและปัญหาจนทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพได้
คุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาการบัญชี

บรรจง อภิตติกุล (2533, หน้า 7) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาการบัญชีไว้ดังนี้

1. มีความรู้ทางวิชาการบัญชีอย่างดี
2. มีวิธีการสอนที่ถูกต้อง ซึ่งหมายถึง มีหลักและวิธีสอนอันเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง
3. มีวิญญูณของความเป็นครู
4. มีสังกะวัตธุลี อันได้แก่ ทาน (การให้) ปิยวาจา (เจรจาด้วยถ้อยคำอันไพเราะ)

อิตถะจริยา (การให้ความช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ) สมานัตตา (เสมอต้นเสมอปลาย) และพรหมวิหารสี่
อันได้แก่ มีความเมตตา (ความปรารถนาให้เขาเป็นสุข) กรุณา (ความปรารถนาให้เขาพ้นทุกข์) มุทิตา
(ความยินดีในลาภยศสรรเสริญสุขของผู้อื่น) และอุเบกขา (การวางเฉย)

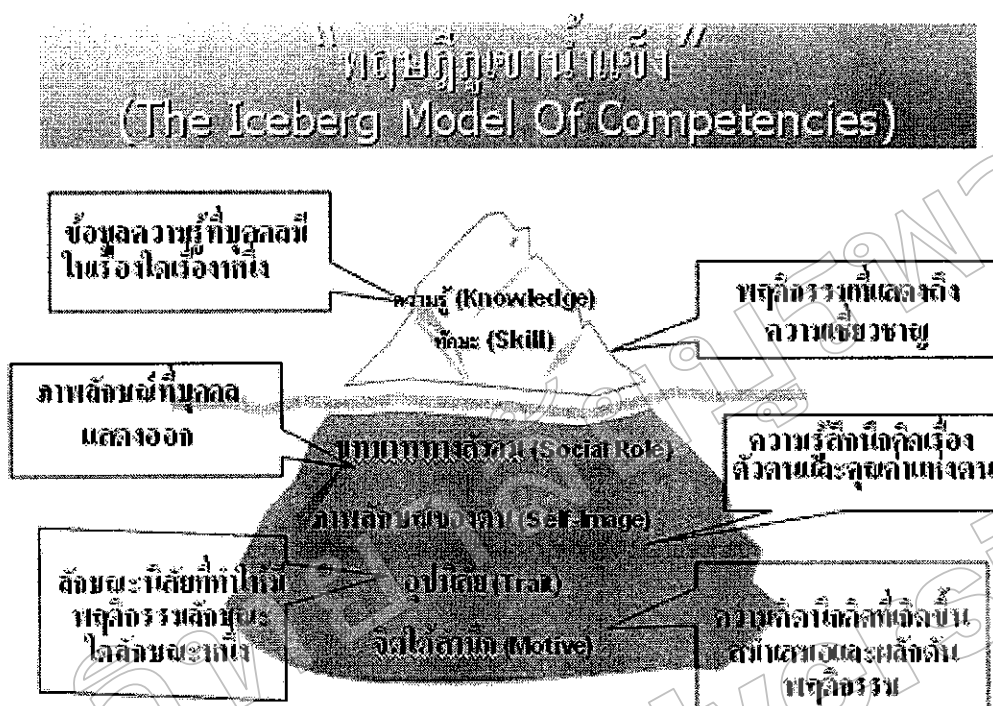
จรรยาสุรี มาติลลโกวิท (2539, หน้า 8) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนวิชาการบัญชีจะประสบ
ความสำเร็จได้ต้อง

1. มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการสอน มีความเชื่อในคุณค่าของการศึกษา
2. เป็นผู้มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
3. มีวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ คือ ครูควรเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมที่จะช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน เช่น การสอนแบบสาธิต เป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในการสอนวิชาการบัญชี
4. มีทักษะการสื่อสารที่ดี
5. สามารถควบคุมชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. รู้จักพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ครูต้องเฝ้าหาความรู้ สื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และ

องค์กรอาชีพอยู่เสมอ

แนวคิดทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง

Competencies หมายถึง ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม ทักษะ และแรงจูงใจที่มี
ความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเป้าหมายของงานในตำแหน่งนั้น
ซึ่ง Competency แต่ละตัวจะมีความสำคัญต่องานแต่ละงานแตกต่างกัน ดังแนวคิดของ Dr.David
McClelland เรื่อง The Competency Foundation ซึ่งบุคลิกลักษณะ (Characteristic) ของคน
เปรียบเหมือนภูเขาน้ำแข็ง

ภาพที่ 2-1 ทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง

จะเห็นได้ว่าบุคลิกลักษณะหรือที่เรียกว่า Competencies นั้นประกอบด้วย 6 อย่างคือ ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

1. ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และสามารถทำได้เป็นอย่างดี เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะ การฟัง ทักษะในการจับรถ เป็นต้น

2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจในหลักการ แนวคิดเฉพาะด้าน เช่น มีความรู้ด้านบัญชี มีความรู้ด้านการตลาด การเมือง เป็นต้น

ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ สังเกตเห็นได้ยาก

3. บทบาททางสังคม (Social Role) หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องการการสื่อให้บุคคลอื่น ในสังคมเห็นว่าตัวเขามีบทบาทอย่างไรต่อสังคม เช่น ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น

4. ภาพพจน์ที่รับรู้ตัวเอง (Self Image) หมายถึง ภาพพจน์ที่บุคคลมองตนเองว่าเป็นอย่างไร เช่น เป็นผู้รู้ เป็นผู้เชี่ยวชาญ เป็นศิลปิน เป็นต้น

5. อุปนิสัย (Traits) หมายถึง ลักษณะนิสัยใจคอของบุคคลที่เป็นพฤติกรรมถาวร เช่น เป็นนักฟังที่ดี เป็นคนใจเย็น เป็นคนที่อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

6. แรงกระตุ้น (Motive) หมายถึง พลังขับเคลื่อนที่เกิดจากภายในจิตใจของบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เช่น เป็นคนที่มีความอยากที่จะประสบความสำเร็จ การกระทำสิ่งต่าง ๆ จึงออกมาในลักษณะของการมุ่งไปสู่ความสำเร็จตลอดเวลา

จากข้อมูลเอกสารการวิจัยที่ได้ศึกษามาแล้วดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้นำมาเชื่อมโยงกับความหมายของ Competencies และทฤษฎีภูเขาน้ำแข็งตามแนวคิดของ McClelland ในเรื่อง The Competency Foundation ประกอบกับการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานของนักวิชาการหลายท่าน อาทิเช่น ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้กล่าวถึงการศึกษาทางการอุดมศึกษาไว้ในการบรรยายเรื่อง “หลักและวิธีการสอนในระดับอุดมศึกษา” ในการประชุมคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเบริกเลย์ แคลิฟอร์เนีย ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างทักษะของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ดี ไพฑูรย์ อุปถัมภ์ ได้ศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาในวิทยาลัยครู บรรจง อภิตกุล ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาการบัญชี จริญญา มาดิลกโกวิท ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนวิชาการบัญชีจะประสบความสำเร็จนอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงข้อสรุปเกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นของครูผู้สอนวิชาการบัญชีไว้

3 ด้านดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้และทักษะ

1.1 มีความรู้ทางวิชาการบัญชีอย่างดี

1.2 เป็นผู้มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน

1.3 ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจบริการ

1.4 ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า

1.5 ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม

1.6 ความรู้และทักษะในกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ในการควบคุมและ

ตรวจสอบงานบัญชีของกิจการ

1.7 ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการพิเศษลักษณะต่าง ๆ ได้แก่

สถานศึกษาเอกชน สโมสร สมาคม ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และเกษตรกร

1.8 ความรู้และทักษะเพื่อการชำระภาษีของกิจการ

1.9 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับกระบวนการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.10 ความรู้และทักษะในการสื่อสารทางเทคนิคของการบัญชี

1.11 ความสามารถในการจัดระบบฐานข้อมูลทางการบัญชี

1.12 สามารถแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี

1.13 ความรู้และทักษะในกระบวนการของงานบัญชีการเงิน บัญชีชั้นกลาง บัญชีชั้นสูง บัญชีต้นทุน

1.14 ความรู้และทักษะในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชี

2. สมรรถภาพด้านเทคนิคและวิธีการสอน

2.1 มีวิธีการสอนที่ถูกต้อง

2.2 มีทักษะการสื่อสารและถ่ายทอดที่ดี

2.3 สามารถควบคุมชั้นเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาการบัญชีที่น่าสนใจ

2.5 การสอนที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

2.6 การกระตุ้นให้ผู้เรียนถามและแสดงความคิดเห็น

2.7 เทคนิคการบูรณาการวิชาการบัญชีกับวิชาอื่น ๆ

2.8 เทคนิคการทดสอบและวิธีการวัดประเมินผล

2.9 การบูรณาการวิชาการบัญชีเพื่อประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย

2.10 เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย

2.11 การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.12 มีการวางแผนการสอน

2.13 การจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย และเป็นขั้นตอน

2.14 ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

2.15 การนำผลการสอนเพื่อปรับปรุงการสอนใหม่อยู่เสมอ

2.16 มีวิธีการประเมินจุดประสงค์รายวิชาอย่างเหมาะสม

2.17 จัดกิจกรรมและวิธีการสอน ได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ

สภาพของสังคม

3. สมรรถภาพด้านคุณลักษณะและเจตคติ

3.1 มีวิญญูณของความเป็นครู

3.2 มีความเมตตากรุณาต่อศิษย์

3.3 ลักษณะความเป็นผู้นำ

3.4 ความรับผิดชอบต่องาน

3.5 ความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไว้วางใจได้

- 3.6 เจตคติที่ดีต่องานในอาชีพครู
- 3.7 การควบคุมอารมณ์
- 3.8 มนุษย์สัมพันธ์กับผู้เรียน
- 3.9 บุคลิกภาพและการแต่งกาย
- 3.10 การปลูกฝังให้มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพบัญชี
- 3.11 ความเคารพในสิทธิหน้าที่ของตนและผู้อื่น
- 3.12 การเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่ดีงามทั้งในการทำงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ
- 3.13 การสร้างความเข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.14 การปลูกฝังจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี
- 3.15 การปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีขององค์กร
- 3.16 ความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ที่ทันสมัย
- 3.17 เจตคติที่ดีต่องานในวิชาชีพบัญชี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุญาณี สุทธิพงศ์ (2540) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูธุรกิจ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านการปรับปรุงวิชาชีพ และด้านวิธีการพัฒนา โดยจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนผลการวิจัยพบว่า ครูธุรกิจมีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการพัฒนาด้านวิธีการพัฒนาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการปรับปรุงวิชาชีพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูธุรกิจมีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจมีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพ การสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลและด้านการปรับปรุงวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านวิธีการพัฒนา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจมีสถานภาพแตกต่างกัน มีความต้องการใน

การพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการปรับปรุงวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านวิธีการพัฒนา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจมีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการประเมินผล ด้านการปรับปรุงวิชาชีพ และด้านวิธีการพัฒนา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรีย์ มาเกิด (2544) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพลิชยการราชดำเนินธนบุรี ใน 5 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ด้านวัตถุประสงค์ ด้านผู้เรียน และเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการวัดประเมินผล และด้านผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านวิธีสอน กิจกรรมการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีระดับชั้นปี มีความคิดเห็นด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สิริพร สุขเจริญ (2544) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะของครู (ที่พึงประสงค์) ตามทัศนะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี โดยศึกษาระดับและจัดลำดับที่ของ คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียนจำแนกตามเพศ พบว่า ระดับความต้องการ คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ตามทัศนะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี อยู่ในระดับสูงทุกด้านและจัดลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง ด้านการเป็นพลเมืองดี ในสังคมประชาธิปไตย ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกลักษณะ ด้าน

การสอน และด้านวิชาการ คุณลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการมากเป็นลำดับที่ 1 ของแต่ละด้าน มีดังนี้ ด้านการสอน ได้แก่ ครูพูดออกเสียงคำควบกล้ำและเสียง ร,ล ได้ชัดเจน ด้านวิชาการ ได้แก่ ครูมีความรู้รอบตัวหลายด้าน ด้านสุขภาพกายและจิต ได้แก่ ครูมีสุขภาพแข็งแรง ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ครูพูดจาสุภาพ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ได้แก่ ครูไม่สูบบุหรี่ ด้านบุคลิกลักษณะ ได้แก่ ครูแต่งกายเรียบร้อย ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง ได้แก่ ครูให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน และครูไม่บังคับจิตใจนักเรียน ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ได้แก่ ครูมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน และคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง เมื่อเปรียบเทียบโดยรวมและรายได้ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ชนิดา จันทรธีรยุทธ (2545) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกการบัญชีของนิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจำแนกเป็น 5 ด้าน คือ หลักสูตรการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความพึงพอใจโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก นิสิตที่เพศต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรและด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตที่ชั้นปีที่กำลังศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วงเดือน ผ่องแก้ว (2545) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพลิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดเพชรบุรี ใน 5 ด้าน ด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่ออุปกรณ์การสอน และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนจำแนกตามระดับชั้นปี พื้นฐานความรู้เดิมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสื่ออุปกรณ์การสอน อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาระดับชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านสื่ออุปกรณ์สอน นักศึกษามีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และส่วนด้านผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่พื้นความรู้เดิมต่างกัน มีความพึงพอใจ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษามีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาของหลักสูตรนักศึกษามีความพึงพอใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อุมาพร ร่วงน้อย (2546) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน จำแนกตามชั้นปีที่เรียน ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และรายได้ของ ครอบครัวต่อเดือน ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับกลาง นักเรียนที่ชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

เฮลด์ และมัวร์ (Heald & Moore, 1968, p. 142) ได้ศึกษาวิจัยถึงคุณลักษณะของบุคคลที่มีอาชีพครูว่า ต้องมีลักษณะของบุคคลที่จะมีอาชีพครูว่า ต้องมีลักษณะทางกายและใจต่างจากอาชีพอื่น คือ

1. จะต้องมีการพิจารณา
2. จะต้องมีความสัมพันธ์ดี
3. จะต้องมีความเมตตาและป้องกันคนอื่น
4. จะต้องมีความละเอียดปราณีต
5. จะต้องมองโลกในแง่ดี
6. จะต้องมีความอดทน
7. หลีกเลี่ยงการวิจารณ์ผู้อื่น
8. เต็มใจที่จะทำงานมากกว่าคนอื่น

โธมัส และเพนนี่ (Thomas & Penney, 1978, pp. 653-661) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู โดยแสดงให้เห็นถึงความเชื่อที่สำคัญของผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ และนักเรียน ซึ่งสรุปได้ว่า ครูที่มีประสิทธิภาพจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ เรียงลำดับดังนี้ คือ มีทักษะในการสื่อความหมาย อธิบายเรื่องยากให้เข้าใจง่าย มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความรู้ทางวิชาการดี จัดลำดับขั้นตอนการถ่ายทอดวิชาการดี ใฝ่ใจทางวิชาการ ยุติธรรมในการประเมินผล ยืดหยุ่นในการสอน ส่งเสริมให้เด็กคิดได้ด้วยตนเอง มีบุคลิกลักษณะดี พุทธิ์ เอาใจใส่ดีในการสอน โดยคำนึงถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เป็นนักวิเคราะห์ที่ดี ควบคุมตนเองได้ ให้ความกระตือรือร้นและความร่วมมือในการอภิปรายของนักเรียน มีความสนใจกว้างขวาง รอบรู้ มอบหมายการงานกะทัดรัดชัดเจน ให้การประเมินผลปรับปรุงให้เด็กก้าวหน้า กระตุ้นให้เด็กสนใจในการเรียน และชื่นชมผลสำเร็จของเด็ก เปิดกว้างในการสื่อความหมาย มีอารมณ์ขัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง จัดบรรยากาศการเรียนอย่างเป็นกันเอง ส่งเสริมให้เด็กทำงานของเขาอย่างดีที่สุด เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ และยอมรับผิด-ถูก ปกครองตนเองได้ ตรวจตราการมาเรียนของเด็กเสมอ สนใจการสอนและสอนสนุก แนะนำแนวทางการคิดค้นคว้า การเปรียบเทียบช่วยเหลือแนะนำมากกว่าแนะนำ รู้จักใช้อำนาจในการวิจารณ์ รู้เนื้อหาหลักสูตร วิชาครู สุขภาพดี มีเกียรติเชื่อถือได้ ช่วยวางแผนการเรียนแก่เด็ก เป็นครูชั้นอาชีพ เชื่อและยอมรับความแตกต่างของเด็ก ส่วนความเห็นของนักเรียนนั้น มุ่งหวังให้มีความรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ มาสอน เป็นนักพูดที่ดี ยุติธรรมในการประเมินผล ตั้งงานชัดเจนใฝ่ใจในวิชาการ บอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนชัดเจน เตรียมการสอนมาดี สอนอย่างมีชีวิตชีวา ช่วยเหลือนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดด้วยตนเอง สำหรับผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องการกระตุ้นให้เด็กทำงานด้วยตนเองให้มากที่สุด สามารถอธิบายเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ส่งเสริมให้เด็กคิดด้วยตนเอง และส่งเสริมความก้าวหน้าของเด็กโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ

จากเอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าสมรรถภาพของครู

ผู้สอนวิชาการบัญชี ควรประกอบไปด้วย 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 คือ ด้านความรู้และทักษะของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ซึ่งจะเน้นเกี่ยวกับความรู้และทักษะของวิชาการบัญชี ด้านที่ 2 คือ ด้านเทคนิคและวิธีการสอนของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ซึ่งเกี่ยวกับการวางแผนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอน เป็นต้น ส่วนด้านที่ 3 คือ ด้านคุณลักษณะและเจตคติของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ซึ่งจะเน้นเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการเป็นครูผู้สอนวิชาการบัญชี นอกจากนี้เมื่อผู้วิจัยนำแนวคิดทฤษฎีภูเขาน้ำแข็งของ McClelland ในเรื่อง The Competency Foundation (ภาพที่ 2-1 หน้า 37) มาเชื่อมโยงเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูผู้สอนวิชาการบัญชีทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้นด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ผู้วิจัยมองเห็นชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูผู้สอนวิชาการบัญชีที่ควรมี ทั้ง 3 ด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพของครูผู้สอนวิชาการบัญชี ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เนื่องจากปัจจุบันผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนวิชาการบัญชีในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งเพื่อใช้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนวิชาการบัญชีต่อไป